

Concept opdracht aanvullend onderzoek inkoop PBM

Aanleiding

In het debat rond de ontwikkelingen van het coronavirus d.d. 3 juni 2021 heeft de minister voor Medische Zorg en Sport een extern onderzoek aangekondigd over vragen rondom de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en specifiek de overeenkomst met Relief Goods Alliance B.V. (RGA) en Hulptroepen Alliantie (HA).

Uitgangspunt is om een feitenrelaas op te stellen, zodat *transparant* wordt hoe de inkoop tijdens de coronacrisis is verlopen.

Naar aanleiding van regulier accountantsonderzoek loopt er een onafhankelijk onderzoek door een forensisch accountant naar mogelijke onrechtmatigheden in twee overeenkomsten gesloten door het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH), waaronder die met RGA/HA. Het onderzoek naar de overeenkomst met RGA/HA is bijna afgerond. Het nieuwe onderzoek is een breder en aanvullend onderzoek en moet zich richten op zowel de overeenkomst met RGA/HA als op de inkoop van PBM tijdens de coronacrisis, welke keuzes daarin zijn gemaakt en waarom. De onderzoeksperiode is dan ook verbreed van januari 2020 tot en met het afronden van de laatste order voor PBM door LCH danwel VWS.

De opdrachtgever voor dit onderzoek is de secretaris generaal van VWS.

Doel

Het doel van het onderzoek is dat alle feiten worden weergegeven die beschikbaar zijn over zowel de overeenkomst met RGA/HA en de inkoop van PBM tijdens de coronacrisis, welke keuzes door wie daarin zijn gemaakt en waarom.

Onderzoeksvragen:

- 1) Hoe is de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) geweest gedurende de verschillende fases in de tijd van de inkoop vanaf januari 2020 tot en met het afronden van de laatste overeenkomst door LCH dan wel VWS? Met daarbij specifiek aandacht voor:
 - a. Hoe kwam inkoop tot stand per fase. Wat was hierin de rol van VWS en LCH? Welke contacten waren er met het veld en andere partijen, waarom waren deze er, hoe verliepen deze contacten en welke onderwerpen stonden daarin centraal?
 - b. Welke uitingen (veldpartijen, tweede kamer, media, anderszins) zijn gedaan over deze inkoopbeslissingen.
 - c. Op welke manier speelt de kwaliteitsdiscussie van de PBM een rol hierin?
 - d. Hoeveel aanbiedingen/leads van wie kwamen er in welke fase binnen? Categoriseren naar omvang: welke aanbiedingen zijn geweigerd en waarom? Welke aanbiedingen zijn omgezet in een overeenkomst en waarom? En door wie?
 - e. Hoe kwamen – *per fase* - aanbiedingen binnen, van wie en bij wie?
 - f. Hoe is de prioritering/keuze gemaakt in binnengekomen aanbiedingen *per fase*? Door wie?
 - g. Hoe werden de orders gefinancierd (vooruitbetalen/garantie/voorschotten) en wat waren de overwegingen hierbij?
 - h. Is eenzelfde procedure - *per fase* - voor alle aanbiedingen gebruikt van vergelijkbare strekking? En wat zijn overwegingen geweest indien hier van werd afgeweken? Wat was hierin de rol van VWS en LCH? Hoe verliepen de contacten met het veld en andere partijen? Op welke manier speelt de kwaliteitsdiscussie van de PBM een rol hierin?
 - i. Hoe is de prijs tot stand gekomen per casus en wie speelden daarin een rol?
 - j. Waar zijn de risico's voor de inkoop belegd? Welke afwegingen speelden daarbij een rol?
 - k. En andere vragen die de onderzoekers verder relevant achten.
- 2) Hoe verhoudt deze inkoop zich t.o.v. het reguliere inkoopproces van VWS?

RGA/HA-specifiek

- 1) Hoe is de inkoop ten aanzien van RGA/HA geweest gedurende de verschillende fases van de inkoop vanaf het eerste contactmoment tot en met het laatste contactmoment over de afhandeling van de order. Met daarbij specifiek aandacht voor:
 - a. Hoe kwam de samenwerking tussen RGA/HA, LCH en VWS tot stand?
 - b. Welke contacten heeft RGA/HA gehad met VWS, LCH en andere partijen gedurende de periode januari 2020-juni 2021. Wat was de inhoud van deze contacten en welke afspraken zijn er geweest, met of tussen wie vonden deze afspraken plaats?
 - c. Hoe is de prioritering/keuze gemaakt t.a.v. de aanbidding van RGA/HA en door wie?
 - d. Hoe is de overeenkomst tot stand gekomen? Wie (RGA, HA, natuurlijke personen, LCH, VWS) zat in welke fase tot de uiteindelijke overeenkomst aan tafel? Welke afwegingen, zoals mogelijke concurrentie, zijn hierin gemaakt? Is bij de totstandkoming van het uiteindelijke overeenkomst sprake geweest van voorkennis?
 - e. Welke procedure werd gebruikt voor de aanbidding van RGA/HA ook in vergelijking met alle andere aanbiddingen van vergelijkbare strekking (>100 miljoen euro)? En wat zijn overwegingen geweest indien hier van werd afgeweken? Wat was hierin de rol van VWS en LCH? Hoe verliepen de contacten met het veld en andere partijen? Op welke manier speelt de kwaliteitsdiscussie van de PBM een rol hierin?
 - f. Onder welke voorwaarden/condities is de opdracht verstrekt en wat waren hiervoor de overwegingen? Wat was hierin de rol van VWS en/of LCH of andere partijen?
 - g. Hoe is de prijs waartegen de persoonlijke beschermingsmiddelen zijn ingekocht tot stand gekomen? Zijn in de overeenkomsten afspraken vastgelegd over kwaliteit, kwantiteit en prijs en is dat dan vervolgens ook daadwerkelijk geleverd.
 - h. En andere vragen die de onderzoekers verder relevant achten.
- 2) Hoe verhoudt deze inkoop zich t.o.v. het reguliere inkoopproces van VWS?

Tijdpad

Het onderzoek kent drie onderdelen qua prioritering:

- 1) Inzicht in inkoop ten aanzien van de RGA/HA casus: Dit heeft de eerste prioriteit en dient zo snel mogelijk te worden opgeleverd.
- 2) Inzicht in inkoop ten aanzien van de (andere) overeenkomsten met een totaalwaarde van >100 miljoen euro.
- 3) Inzicht in de inkoop ten aanzien van alle overige overeenkomsten. In het derde onderdeel zal de bredere kwestie worden onderzocht van de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen tijdens de coronacrisis en ieders rol en verantwoordelijkheid daarin. Dit deel van het onderzoek vergt meer tijd en moet uiterlijk 1 november gereed zijn of zoveel eerder als mogelijk.

Indien tijdens de uitvoering van het onderzoek aanleiding ontstaat om de reikwijdte van het onderzoek uit te breiden (bv aanvullende vragen n.a.v. Kamerdebatten, tussentijdse resultaten van het onderzoek), zal in overleg met opdrachtgevers en onderzoekers besproken worden of en hoe dit kan wordt opgepakt en wat dit betekent voor de oplevering van de producten.

Aandachtspunten ten aanzien van de methodologie

Ruwe inschatting van aantal overeenkomsten dat is afgesloten is 305 (status begin 2021), waarvan 3 >100 miljoen euro.

De onderzoekers dienen gebruik maken van bestaande informatie/onderzoeksresultaten:

1. Alle bestaande beschikbare informatie van in ieder geval van VWS, maar ook LCH en Mediq (verslagen, rapportages,...).
2. Resultaten van onderzoeken die hebben plaatsgevonden (eerder genoemde rapport van de forensisch accountant).
Ten aanzien van het rapport van de forensisch accountant; het rapport is binnenkort openbaar en daarnaast heeft het bureau aangegeven zich bereid willend op te stellen om onderzoeksgegevens te delen. Wat dit precies betekent en in welke mate er dan nog aanvullende gespreken/ dossieronderzoek nodig is, is onderdeel van de offerte.

Daarnaast zal aanvullende informatie moeten worden vergaard:

1. Interviews met betrokkenen en dossieronderzoek, waaronder medewerkers van VWS, LCH. Hierbij is het belangrijk voldoende tijd en ruimte voor hoor en wederhoor in te ruimen.
2. Loketfunctie: Om alle informatie boven tafel te krijgen, dienen de onderzoekers ook een loketfunctie in te richten waar medewerkers van VWS en andere direct betrokken partijen hun signalen van mogelijke onregelmatigheden bij de inkoop van PBM bij de onderzoekers kunnen melden. Dit loket moet beschikbaar zijn gedurende de onderzoeksperiode. In eindverslag moet helder worden welke informatie via het loket is opgehaald.
3. Andere informatie: daarnaast dient informatie die, nu of gedurende de onderzoeksperiode, (door bijvoorbeeld onderzoeksjournalistiek) aan het licht komt, in het onderzoek te worden meegenomen.

In rapportage aandacht geven aan onderscheid in:

- Feiten die duidelijk zijn terug te voeren op informatie/bronnen
- Informatie die niet is terug te voeren op bronnen (bv telefoongesprekken waarvan geen opnamen zijn of een verslag)
- Vraagtekens rondom feitelijkheden (bv doordat er tegenstrijdige informatie over is of doordat informatie niet achterhaald kon worden (bv omdat partijen/betrokkenen geen openheid van zaken wilden/konden geven).
- Overigens is het ook van belang om rekening te houden met een eventuele "hindsight bias".

Type product(en)

Per onderdeel dient een rapport te worden opgeleverd (dus 3 rapporten in totaal).